

25.05.1995. likums "Saeimas vēlēšanu likums" ("LV", 86 (369), 06.06.1995.) [spēkā ar 07.06.1995.] ar grozījumiem:

- 26.03.1998. likums ("LV", 91/94 (1152/1155), 07.04.1998.) [spēkā ar 21.04.1998.]
- 27.05.1998. likums ("LV", 172/173 (1233/1234), 11.06.1998.) [spēkā ar 12.06.1998.]
- 09.05.2002. likums ("LV", 76 (2651), 22.05.2002.) [spēkā ar 23.05.2002.]
- 30.05.2002. likums ("LV", 89 (2664), 13.06.2002.) [spēkā ar 27.06.2002.]
- 05.03.2003. Satversmes tiesas spriedums ("LV", 36 (2801), 06.03.2003.) [spēkā ar 06.03.2003.]
- 04.09.2003. likums ("LV", 123 (2888), 10.09.2003.) [spēkā ar 11.09.2003.]
- 09.03.2006. likums ("LV", 48 (3416), 23.03.2006.) [spēkā ar 06.04.2006.]
- 06.04.2006. likums ("LV", 65 (3433), 25.04.2006.) [spēkā ar 09.05.2006.]
- 31.05.2007. likums ("LV", 95 (3671), 14.06.2007.) [spēkā ar 28.06.2007.]
- 26.02.2009. likums ("LV", 43 (4029), 18.03.2009.) [spēkā ar 01.04.2009.]
- 31.03.2010. likums ("LV", 62 (4254), 20.04.2010.) [spēkā ar 04.05.2010.]

Redakcijas: [07.06.1995] [21.04.1998] [12.06.1998] [23.05.2002] [27.06.2002] [01.01.2003] [06.03.2003] [11.09.2003] [06.04.2006] [09.05.2006] [28.06.2007] [01.04.2009] [01.07.2009] [04.05.2010]

Redakcija uz 04.05.2010.

Saeima ir pieņēmusi un Valsts prezidents izsludina šādu likumu:

Saeimas vēlēšanu likums

I nodaļa Vispārīgie noteikumi

1. pants. Tiesības vēlēt ir Latvijas pilsoņiem, kuri vēlēšanu dienā ir sasnieguši 18 gadu vecumu, ja vien uz viņiem neattiecas kāds no šā likuma 2. pantā minētajiem ierobežojumiem.

2. pants. Tiesību vēlēt nav personām, kuras likumā paredzētajā kārtībā atzītas par rīcības nespējīgām.

(26.02.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.04.2009.)

3. pants. Personai ir tiesības vēlēt jebkurā vēlēšanu apgabalā.

4. pants. Saeimā var ievēlēt katru Latvijas pilsoni, kurš vēlēšanu dienā ir vecāks par 21 gadu, ja vien uz viņu neattiecas kāds no šā likuma 5. pantā minētajiem ierobežojumiem.

5. pants. Saeimas vēlēšanām nevar pieteikt par kandidātiem un Saeimā nevar ievēlēt personas, kuras:

1) likumā paredzētajā kārtībā atzītas par rīcības nespējīgām;

- 2) izcieš sodu brīvības atņemšanas vietās;
- 3) ir sodītas par tīšu noziedzīgu nodarījumu, izņemot personas, kuras ir rehabilitētas vai kurām sodāmība dzēsta vai noņemta;
- 4) Krimināllikumā paredzētā nodarījuma izdarīšanas laikā atradušās nepieskaitāmības stāvoklī, ierobežotas pieskaitāmības stāvoklī vai arī pēc noziedzīga nodarījuma izdarīšanas saslīmušas ar psihiskiem traucējumiem, kas tām atņēmuši iespēju saprast savu rīcību vai to vadīt, un kurām sakarā ar to piemērots medicīniska rakstura piespiedu līdzeklis vai arī lieta izbeigta bez šāda piespiedu līdzekļa piemērošanas;
- 5) personas, kuras ir ārvalstu valsts drošības dienestu, izlūkdienestu vai pretizlūkošanas dienestu štata darbinieki, vai personas, kuras ir bijušas PSRS, Latvijas PSR valsts drošības dienesta, izlūkdienesta vai pretizlūkošanas dienesta štata darbinieki, izņemot personas, kuras bijušas tikai PSRS vai attiecīgo Latvijas PSR Valsts drošības komitejas plānošanas un finanšu, administratīvi saimnieciskās struktūrvienības darbinieki;
- 6) pēc 1991. gada 13. janvāra darbojušās PSKP (LKP), Latvijas PSR Darbaļaužu internacionālajā frontē, Darba kolektīvu apvienotajā padomē, Kara un darba veterānu organizācijā, Vislatvijas Sabiedrības glābšanas komitejā vai tās reģionālajās komitejās;
- 7) *(izslēgts ar 09.05.2002. likumu);*

8) ir sodītas ar aizliegumu kandidēt Saeimas, Eiropas Parlamenta, republikas pilsētas domes un novada domes vēlēšanās, izņemot personas, kuras ir rehabilitētas vai kurām sodāmība dzēsta vai noņemta.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 26.03.1998., 09.05.2002., 30.05.2002., 09.03.2006. un 26.02.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2009. 8.punkta jaunā redakcija stājas spēkā 01.07.2009. Sk. Pārejas noteikumu.)

6. pants. (1) Ja par deputāta kandidātu ir pieteikts Valsts prezidents, valsts kontrolieris, Valsts kontroles padomes loceklis, ārkārtējais un pilnvarotais vēstnieks, tiesnesis, prokurors, policijas darbinieks vai profesionālā dienesta karavīrs, viņiem pēc deputātu kandidātu saraksta (turpmāk — kandidātu saraksts) reģistrēšanas ir jāatstāj ieņemamais amats (dienests) un viena mēneša laikā jāiesniedz šo faktu apstiprinoši dokumenti Centrālajai vēlēšanu komisijai.

(2) Ja ievēlētais Saeimas deputāts ir Eiropas Parlamenta deputāts, viņš zaudē Eiropas Parlamenta deputāta statusu ar Saeimas deputāta svinīgā solījuma nodošanas brīdi. Par Eiropas Parlamenta deputāta statusa zaudēšanu Centrālā vēlēšanu komisija triju darbdienu laikā paziņo Eiropas Parlamentam.

(3) Republikas pilsētas domes vai novada domes deputātu var pieteikt par Saeimas deputāta kandidātu, taču ievēlēšanas gadījumā viņš zaudē domes deputāta mandātu.

(30.05.2002. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 09.03.2006., 31.05.2007., 26.02.2009. un 31.03.2010. likumu, kas stājas spēkā 04.05.2010.)

7. pants. (1) Saeimas vēlēšanām Latvija sadalāma piecos vēlēšanu apgabalos:

- 1) Rīga;
- 2) Vidzeme;
- 3) Latgale;
- 4) Kurzeme;

5) Zemgale.

(2) Rīgas vēlēšanu apgabals aptver Rīgas pilsētu;

Vidzemes vēlēšanu apgabals — Ādažu, Alojas, Alūksnes, Amatas, Apes, Babītes, Baldones, Beverīnas, Burtnieku, Carnikavas, Cēsu, Cesvaines, Ērgļu, Garkalnes, Gulbenes, Ikšķiles, Inčukalna, Jaunpiebalgas, Kocēnu, Krimuldas, Ķeguma, Ķekavas, Lielvārdes, Līgatnes, Limbažu, Lubānas, Madonas, Mālpils, Mārupes, Mazsalacas, Naukšēnu, Ogres, Olaines, Pārgaujas, Priekuļu, Raunas, Ropažu, Rūjienas, Salacgrīvas, Salaspils, Saulkrastu, Sējas, Siguldas, Smiltenes, Stopiņu, Strenču, Valkas, Varakļānu, Vecpiebalgas novadu, Jūrmalas pilsētu un Valmieras pilsētu;

Latgales vēlēšanu apgabals — Aglonas, Baltinavas, Balvu, Ciblas, Dagdas, Daugavpils, Ilūkstes, Kārsavas, Krāslavas, Līvānu, Ludzas, Preiļu, Rēzeknes, Riebiņu, Rugāju, Vārkavas, Viļakas, Viļānu, Zilupes novadu, Daugavpils pilsētu un Rēzeknes pilsētu;

Kurzemes vēlēšanu apgabals — Aizputes, Alsungas, Brocēnu, Dundagas, Durbes, Grobiņas, Kuldīgas, Nīcas, Pāvilostas, Priekules, Rojas, Rucavas, Saldus, Skrundas, Talsu, Vainodes, Ventspils novadu, Liepājas pilsētu un Ventspils pilsētu;

Zemgales vēlēšanu apgabals — Aizkraukles, Aknīstes, Auces, Bauskas, Dobeles, Engures, Iecavas, Jaunjelgavas, Jaunpils, Jēkabpils, Jelgavas, Kandavas, Kokneses, Krustpils, Neretas, Ozolnieku, Pļaviņu, Rundāles, Salas, Skrīveru, Tērvetes, Tukuma, Vecumnieku, Viesītes novadu, Jelgavas pilsētu un Jēkabpils pilsētu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 26.02.2009. un 31.03.2010. likumu, kas stājas spēkā 04.05.2010.)

8. pants. (1) Centrālā vēlēšanu komisija nosaka katrā vēlēšanu apgabalā ievēlējamo deputātu skaitu proporcionāli vēlēšanu apgabala vēlētāju skaitam, kuru konstatē atbilstoši Iedzīvotāju reģistra datiem četrus mēnešus pirms vēlēšanu dienas, bet, ja Saeimas vēlēšanas notiek Satversmes 48. pantā paredzētajā gadījumā,— vēlēšanu izsludināšanas dienā. Ārvalstīs dzīvojošo vēlētāju skaits pieskaitāms Rīgas vēlēšanu apgabala vēlētāju skaitam.

(2) Katrā vēlēšanu apgabalā ievēlējamo deputātu skaitu nosaka šādi:

1) visu vēlētāju skaitu daļa ar skaitli 100;

2) katra vēlēšanu apgabala vēlētāju skaitu daļa ar šā panta otrās daļas 1.punktā noteiktās dalīšanas iznākumu. Šādi iegūtie vesēlie skaitļi apzīmē vēlēšanu apgabalos ievēlējamo deputātu skaitu;

3) ja šā panta otrās daļas 2. punktā noteiktā dalīšanas iznākuma veselo skaitļu summa ir mazāka par 100, ievēlējamo deputātu skaitu palielina par vienu vispirms tajā vēlēšanu apgabalā, kurā daļskaitlis ir vislielākais, pēc tam vēlēšanu apgabalā, kurā ir otrs lielākais daļskaitlis, un tā tālāk, līdz veselo skaitļu summa ir vienāda ar 100;

4) ja divos vēlēšanu apgabalos daļskaitļi ir vienādi, vispirms palielina deputātu skaitu vēlēšanu apgabalā, kurā šā panta otrās daļas 2. punktā noteiktās dalīšanas rezultātā iegūtais veselais skaitlis ir mazākais;

5) ja divos vēlēšanu apgabalos gan daļskaitļi, gan vesēlie skaitļi ir vienādi, vēlēšanu apgabalu, kurā palielināms deputātu skaits, nosaka lozējot.

(3) Katrā vēlēšanu apgabalā ievēlējamo deputātu skaits publicējams laikrakstā "Latvijas Vēstnesis" ne vēlāk kā simt dienas pirms vēlēšanu dienas, bet, ja Saeimas vēlēšanas notiek Satversmes 48.pantā paredzētajā gadījumā,— ne vēlāk kā piecdesmit dienas pirms vēlēšanu dienas.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 26.03.1998. likumu, kas stājas spēkā 21.04.1998.)

II nodaļa

Kandidātu sarakstu iesniegšana

9. pants. (1) Kandidātu sarakstu var iesniegt:

- 1) likumā noteiktajā kārtībā reģistrēta politiskā partija;
- 2) likumā noteiktajā kārtībā reģistrēta politisko partiju apvienība.

(2) Kandidātu saraksti iesniedzami Centrālajai vēlēšanu komisijai tās noteiktajā laikā un kārtībā. Kandidātu sarakstu iesniedz persona, kuru tam pilnvarojusi attiecīgās politiskās partijas vai politisko partiju apvienības lēmējinstītūcija.

(3) Kandidātu sarakstus var iesniegt, sākot ar astoņdesmito dienu pirms vēlēšanu dienas. Pēdējā kandidātu sarakstu iesniegšanas diena ir sešdesmitā diena pirms vēlēšanu dienas.

(4) Ja Saeimas vēlēšanas notiek Satversmes 48.pantā paredzētajā gadījumā, kandidātu sarakstus var iesniegt, sākot ar piecdesmito dienu pirms vēlēšanu dienas, un pēdējā kandidātu sarakstu iesniegšanas diena ir trīsdesmitā diena pirms vēlēšanu dienas.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 26.03.1998., 30.05.2002. un 26.02.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2009.)

10. pants. (1) Kandidātu sarakstā norādāms katra kandidāta vārds, uzvārds un personas kods.

(2) Sarakstā pieteikto kandidātu skaits drīkst par trim kandidātiem pārsniegt vēlēšanu apgabalā ievēlējamo deputātu skaitu.

(3) Vienu un to pašu kandidātu var pieteikt tikai viena nosaukuma kandidātu sarakstā vienā vēlēšanu apgabalā. Ja kāds kandidāts pieteikts dažādu nosaukumu kandidātu sarakstos vai viena nosaukuma kandidātu sarakstā dažādos vēlēšanu apgabalos, viņa kandidatūra svītrojama visos kandidātu sarakstos.

(4) Kandidātu saraksta nosaukumam jāatbilst:

- 1) attiecīgās politiskās partijas nosaukumam, ja kandidātu sarakstu iesniedz politiskā partija;
- 2) attiecīgās politisko partiju apvienības nosaukumam, ja kandidātu sarakstu iesniedz politisko partiju apvienība;
- 3) *(izslēgts ar 26.03.1998. likumu).*

(5) Kandidātu sarakstu paraksta attiecīgās politiskās partijas vai politisko partiju apvienības lēmējinstītūcijas pilnvarota persona. Kandidātu saraksts un tam pievienojamie dokumenti (11.pants) sagatavojami, izmantojot Centrālās vēlēšanu komisijas lietojumprogrammu. Kandidātu saraksts, ziņas par deputātu kandidātiem un priekšvēlēšanu programma iesniedzami rakstveidā un elektroniskā veidā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 26.03.1998., 30.05.2002., 09.03.2006., 26.02.2009. un 31.03.2010. likumu, kas stājas spēkā 04.05.2010.)

11. pants. Kandidātu sarakstam pievienojami šādi dokumenti:

- 1) katra sarakstā ietvertā kandidāta parakstīts paziņojums, ka viņš piekrīt savas kandidatūras izvirzīšanai un savu personas datu apstrādei, kas veicama saskaņā ar šā likuma prasībām;
- 2) visu sarakstā ietvērto kandidātu parakstīta priekšvēlēšanu programma, kuras apjoms nedrīkst

pārsniegt 4000 iespiedzīmes;

3) katra sarakstā ietvertā kandidāta parakstīta deklarācija, ka viņš atbilst šā likuma 4.panta prasībām un uz viņu neattiecas šā likuma 5.pantā minētie ierobežojumi;

4) šādas katra sarakstā ietvertā kandidāta parakstītas ziņas:

a) kandidāta vārds, uzvārds, dzimšanas gads, dzimums, ja vēlas, — arī tautība, ģimenes stāvoklis,

b) personas kods,

c) ārvalsts pilsonība (pavalstniecība), ja tāda ir,

d) dzīvesvieta (republikas pilsēta vai novads),

e) darbavietas un ieņemamie amati (arī amati politiskajās partijās, reliģiskajās organizācijās, arodbiedrībās, biedrībās un nodibinājumos) vai — ja darbavietas nav — nodarbošanās, statuss,

f) kādas izglītības iestādes beidzis un kurā gadā, kāda izglītības pakāpe iegūta un kādā specialitātē,

g) pašnovērtējums par latviešu valodas prasmi,

h) ir vai nav sadarbojies ar PSRS, Latvijas PSR vai ārvalstu valsts drošības dienestiem, izlūkdienestiem vai pretizlūkošanas dienestiem kā šo dienestu ārstata darbinieks, aģents, rezidents vai konspiratīvā dzīvokļa turētājs,

i) pēc stāvokļa vēlēšanu saraksta iesniegšanas gada 1.janvārī — kandidāta īpašumā vai valdījumā (arī sakarā ar nodibināto aizbildnību vai aizgādību) esošie nekustamie īpašumi (to veids un atrašanās vietas), kandidātam piederošie valsts institūcijās reģistrējamie transportlīdzekļi (sauszemes, gaisa un ūdens transporta līdzekļi — to veids, izlaides un reģistrācijas gads), nekustamie īpašumi (to veids un atrašanās vietas), kurus kandidāts iznomā citām personām vai nomā no citām personām, kandidāta parādsaistību summa, ja parādsaistību vērtība katrā gadījumā atsevišķi vai kopā pārsniedz 20 valdības noteiktās minimālās mēnešalgas, kandidāta izsniegto aizdevumu summa, ja aizdevumu vērtība katrā gadījumā atsevišķi vai kopā pārsniedz 20 valdības noteiktās minimālās mēnešalgas, kandidātam piederošas kapitāla daļas (akcijas, pajas), norādot kapitāla daļu skaitu un summu, kandidāta skaidrās naudas uzkrājumi, ja to summa pārsniedz 500 latus, bezskaidrās naudas uzkrājumi un bezskaidrās naudas norēķinu karšu kontu atlikumi, ja to summa pārsniedz 500 latus (norādot katra bezskaidrās naudas uzkrājumu turētāja vai bezskaidrās naudas norēķinu kartes izdevēja nosaukumu), kandidātam piederošie vērtspapīri sadalījumā pa to veidiem [norādot to veidu, skaitu, summu (nominālvērtībā) un juridiskās personas — vērtspapīru emitenta — nosaukumu, privatizācijas un kompensācijas sertifikātiem norādot tikai to skaitu],

j) *(izslēgts ar 09.03.2006. likumu);*

5) *(izslēgts ar 09.05.2002. likumu).*

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 26.03.1998., 09.05.2002., 30.05.2002., 09.03.2006., 31.05.2007. un 26.02.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2009. 4.punkta "d" un "e" apakšpunktu jaunā redakcija stājas spēkā 01.07.2009. Sk. Pārejas noteikumu.)

12. pants. (1) Centrālā vēlēšanu komisija reģistrē tikai tādus kandidātu sarakstus, kuru iesniedzēji ir iemaksājuši Centrālās vēlēšanu komisijas depozītā 1000 latu drošības naudu.

(2) Banka drošības naudas iemaksātājam izsniedz dokumentu, kurā norādīts, kas naudu iemaksājis, kad tā iemaksāta un kāds nosaukums ir kandidātu sarakstam, par kuru drošības nauda iemaksāta. Šis dokuments iesniedzams Centrālajai vēlēšanu komisijai.

(3) Iemaksātā drošības nauda dod tiesības iesniegt viena nosaukuma kandidātu sarakstus visos vēlēšanu apgabalos, un tā atdodama iemaksātājam, ja no šā nosaukuma kandidātu saraksta kaut vienā vēlēšanu apgabalā ievēlēts vismaz viens deputāts.

(4) Drošības naudu, kas iemaksāta par tāda nosaukuma kandidātu sarakstu, no kura neviens deputāts nav ievēlēts, Centrālā vēlēšanu komisija iemaksā valsts budžetā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.05.2002. likumu, kas stājas spēkā 27.06.2002.)

13. pants. (1) Kandidātu saraksti, kas iesniegti, ievērojot šā likuma prasības, tiek reģistrēti Centrālajā vēlēšanu komisijā.

(2) Reģistrētie kandidātu saraksti nav atsaucami, un grozījumus tajos var izdarīt tikai Centrālā vēlēšanu komisija kādā no šādiem veidiem:

1) izsvītrojot pieteikto kandidātu, ja konstatē, ka:

a) personai nav tiesību kandidēt Saeimas vēlēšanās,

b) kandidāts ir persona, kura nav šā likuma 6.panta pirmajā vai otrajā daļā noteiktajā kārtībā atstājusi ieņemamo amatu (dienestu),

c) viena un tā pati persona pieteikta dažādu nosaukumu kandidātu sarakstos vai viena nosaukuma kandidātu sarakstā dažādos vēlēšanu apgabalos (10.panta trešā daļa),

d) kandidāts miris;

2) izdarot tehniska rakstura labojumus.

(3) Šā panta otrās daļas 1.punkta "a" un "d" apakšpunktā noteiktajos gadījumos kandidāts svītrojams, pamatojoties uz attiecīgās iestādes izdotu izziņu vai tiesas spriedumu. To, ka kandidāts:

1) nav Latvijas pilsonis vai ir Latvijas pilsonis, kurš vēlēšanu dienā nav vecāks par 21 gadu, — apliecina Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde;

2) izcieš sodu brīvības atņemšanas vietā, — apliecina Iekšlietu ministrijas Informācijas centrs;

3) ir bijis sodīts par tīšu noziedzīgu nodarījumu un sodāmība nav dzēsta vai noņemta, — apliecina Iekšlietu ministrijas Informācijas centrs;

4) Krimināllikumā paredzētā nodarījuma izdarīšanas laikā atradies nepieskaitāmības stāvoklī, ierobežotas pieskaitāmības stāvoklī vai arī pēc noziedzīga nodarījuma izdarīšanas saslīmis ar psihiskiem traucējumiem, kas tam atņēmuši iespēju saprast savu rīcību vai to vadīt, un viņam sakarā ar to piemērots medicīniska rakstura piespiedu līdzeklis vai arī lieta izbeigta bez šāda piespiedu līdzekļa piemērošanas, — apliecina Iekšlietu ministrijas Informācijas centrs;

5) ir vai ir bijis PSRS, Latvijas PSR vai ārvalstu valsts drošības dienestu, izlūkdienestu vai pretizlūkošanas dienestu štata darbinieks, — apliecina attiecīgās tiesas spriedums;

6) pēc 1991.gada 13.janvāra darbojies PSKP (LKP), Latvijas PSR Darbaļaužu internacionālajā frontē, Darba kolektīvu apvienotajā padomē, Kara un darba veterānu organizācijā, Vislatvijas sabiedrības glābšanas komitejā vai tās reģionālajās komitejās, — apliecina attiecīgās tiesas spriedums;

7) *(izslēgts ar 09.05.2002. likumu);*

8) ir miris, — apliecina Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde;

9) saskaņā ar tiesas spriedumu nav tiesīgs kandidēt Saeimas, Eiropas Parlamenta, republikas pilsētas domes un novada domes vēlēšanās, — apliecina Iekšlietu ministrijas Informācijas centrs.

(4) Šā panta trešajā daļā minētajām iestādēm attiecīgās ziņas rakstveidā jāiesniedz Centrālajai vēlēšanu komisijai pēc tās pieprasījuma bez maksas piecu dienu laikā.

(5) Ja Centrālā vēlēšanu komisija informāciju par to, ka pieteiktajam kandidātam nav tiesību kandidēt Saeimas vēlēšanās, saņem vēlāk nekā 50.dienā pirms vēlēšanām un nav iespējams izgatavot jaunas attiecīgā kandidātu saraksta vēlēšanu zīmes, vēlētājiem izsniedzamas sagatavotās attiecīgā kandidātu saraksta vēlēšanu zīmes ar šā kandidāta vārdu un uzvārdu. Balsu skaitīšanā un vēlēšanu rezultātu aprēķināšanā par attiecīgo personu nodotās balsis netiek ņemtas vērā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 26.03.1998., 09.05.2002., 30.05.2002., 09.03.2006., 26.02.2009. un 31.03.2010. likumu, kas stājas spēkā 04.05.2010.)

13.¹ pants. (1) Centrālās vēlēšanu komisijas lēmumu par kandidātu saraksta reģistrēšanu vai atteikumu reģistrēt kandidātu sarakstu, kā arī par pieteiktā kandidāta svītrošanu no reģistrētā kandidātu saraksta var pārsūdzēt tiesā triju darbdienu laikā no minētā lēmuma pieņemšanas.

(2) Lai izpildītu tiesas spriedumu, ar kuru atcelts šā panta pirmajā daļā minētais lēmums, Centrālā vēlēšanu komisija reģistrē vai svītro attiecīgo kandidātu sarakstu vai arī pieteikto kandidātu atjauno reģistrētajā kandidātu sarakstā vai svītro no tā.

(09.03.2006. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 06.04.2006.)

14. pants. (1) Centrālā vēlēšanu komisija numurē kandidātu sarakstus, vispirms izlozes kārtībā nosakot numurus tiem kandidātu sarakstiem, kuri reģistrēti visos piecos vēlēšanu apgabalos, pēc tam tiem, kuri reģistrēti četros vēlēšanu apgabalos, un tā tālāk. Katrā no iepriekšminētajām grupām izloze notiek sarakstu reģistrēšanas secībā. Viena nosaukuma kandidātu sarakstiem visos vēlēšanu apgabalos ir vienāds numurs.

(2) Centrālā vēlēšanu komisija nodrošina kandidātu sarakstu nodrukāšanu uz atsevišķām veidlapām — vēlēšanu zīmēm — un to nogādāšanu vēlēšanu iecirkņu komisijām.

(3) Vēlēšanu zīmē norāda:

1) vēlēšanu apgabalu;

2) kandidātu saraksta numuru;

3) kandidātu saraksta nosaukumu;

4) pieteikto kandidātu vārdu un uzvārdu.

(4) Vēlēšanu zīmē pretī katra kandidāta uzvārdam ir vieta vēlētāja atzīmes izdarīšanai.

(5) Centrālā vēlēšanu komisija nodrošina vēlēšanu aplokšņu izgatavošanu un nogādāšanu vēlēšanu iecirkņu komisijām.

(6) Uz vēlēšanu aplokšnes norāda vēlēšanu nosaukumu un ievēlējamās Saeimas kārtas numuru.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 09.03.2006. likumu, kas stājas spēkā 06.04.2006.)

15. pants. Centrālā vēlēšanu komisija nodrošina, lai ne vēlāk kā divdesmit dienas, bet, ja Saeimas vēlēšanas notiek Satversmes 48.pantā paredzētajā gadījumā,— ne vēlāk kā desmit dienas pirms

vēlēšanu dienas laikrakstā "Latvijas Vēstnesis" tiktu publicētas:

- 1) priekšvēlēšanu programmas;
- 2) visi kandidātu saraksti, norādot šajā likumā minētās ziņas par katru kandidātu, izņemot kandidāta personas kodu;
- 3) šā likuma 11.panta 4.punkta "a" un "c" — "i" apakšpunktā minētās ziņas par katru kandidātu;
- 4) to kandidātu vārdi un uzvārdi, attiecībā uz kuriem Totalitārisma seku dokumentēšanas centram ir ziņas, ka tā rīcībā, Valsts arhīvā vai citās valsts glabātavās ir dokumenti, kas liecina, ka šie kandidāti varētu būt sadarbojušies ar PSRS, Latvijas PSR vai ārvalstu valsts drošības dienestiem, izlūkdienestiem vai pretizlūkošanas dienestiem kā šo dienestu ārštata darbinieki, aģenti, rezidenti vai konspiratīvā dzīvokļa turētāji.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 26.03.1998., 09.05.2002., 30.05.2002., 09.03.2006. un 31.03.2010. likumu, kas stājas spēkā 04.05.2010.)

III nodaļa Vēlēšanu kārtība

16. pants. (1) Vismaz 10 dienas pirms vēlēšanu dienas katrā vēlēšanu iecirknī:

- 1) vēletājiem redzamā vietā izliekami paziņojumi par pieteikto kandidātu sarakstiem un priekšvēlēšanu programmas;
- 2) jābūt pieejamām šajā likumā minētajām ziņām par katru kandidātu, izņemot kandidāta personas kodu.

(2) Ne vēlāk kā 15 dienas pirms vēlēšanu dienas republikas pilsētu un novadu vēlēšanu komisijas izziņo vēlēšanu iecirkņu adreses un laiku, kad tie ir atvērti.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 26.03.1998., 09.05.2002., 30.05.2002., 09.03.2006. un 26.02.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2009. Otrās daļas jaunā redakcija stājas spēkā 01.07.2009. Sk. Pārejas noteikumu.)

17. pants. Vēlēšanas notiek no pulksten 7 rītā līdz pulksten 8 vakarā pēc vietējā laika oktobra mēneša pirmajā sestdienā. Ja Saeimas vēlēšanas Saeimas atlaišanas gadījumā notiek citā gada laikā, vēlēšanu dienu nosaka Centrālā vēlēšanu komisija.

(04.09.2003. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 31.03.2010. likumu, kas stājas spēkā 04.05.2010.)

18. pants. (1) Pulksten 7 no rīta iecirkņa komisijas priekšsēdētājs vai sekretārs komisijas klātbūtnē pārliecinās par to, vai vēlēšanu kastes, kurās paredzēts iemest vēlēšanu zīmes, ir tukšas. Pēc tam iecirkņa komisijas priekšsēdētājs vai sekretārs vēlēšanu kasti un tās atveramo daļu nostiprina ar uzlīmi, kuru apzīmogo ar komisijas zīmogu un paraksta visi klātesošie komisijas locekļi. Uz uzlīmes var parakstīties arī novērotāji, ja tādi ir ieradušies.

(2) Netraucējot komisijas darbu, vēlēšanu norisi iecirknī vienlaikus var novērot ne vairāk kā divi pilnvaroti novērotāji no katras politiskās partijas vai politisko partiju apvienības, kas attiecīgajā vēlēšanu apgabalā ir iesniegušas kandidātu sarakstu, kā arī Centrālās vēlēšanu komisijas, attiecīgās republikas pilsētas vai novada vēlēšanu komisijas locekļi un šo komisiju pilnvarotas personas, plašsaziņas līdzekļu pārstāvji. Par pilnvarotu novērotāju nevar būt deputāta kandidāts.

(30.05.2002. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 09.03.2006. un 26.02.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2009. Otrās daļas jaunā redakcija stājas spēkā 01.07.2009. Sk. Pārejas noteikumu.)

19. pants. (1) Vēlēšanu laikā kārtību vēlēšanu telpās uzrauga vēlēšanu iecirkņa komisijas priekšsēdētājs. Viņš raugās, lai vēlēšanu telpās un tuvāk par 50 metriem no ieejas ēkā, kurā atrodas vēlēšanu iecirknis, nenotiktu vēlēšanu brīvības ierobežošana un kārtības traucēšana, kā arī aģitācija.

(2) Vēlēšanu iecirkņa komisijas priekšsēdētājs atbild par vēlēšanu dokumentu, materiālu un attiecīgajai iecirkņa komisijai nodotās mantas uzraudzību un glabāšanu.

(30.05.2002. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 09.03.2006. likumu, kas stājas spēkā 06.04.2006.)

20. pants. (1) Vēlētāja personu apliecinošs dokuments ir Latvijas pilsoņa pase.

(2) *(Izslēgta ar 26.03.1998. likumu.)*

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 26.03.1998. likumu, kas stājas spēkā 21.04.1998.)

21. pants. Izņemot šā likuma 25. pantā paredzētos gadījumus, vēlētājs var balsot tikai personiski.

22. pants. (1) Balsošana vēlēšanās ir aizklāta.

(2) Katrs vēlētājs saņem no iecirkņa komisijas visu vēlēšanu apgabalā pieteikto kandidātu sarakstu vēlēšanu zīmes un vēlēšanu aploksni, kura apzīmogota ar attiecīgās iecirkņa komisijas zīmogu. Šajā aploksnē vēlētājam jāieliek vēlēšanu zīme, kas atbilst tam kandidātu sarakstam, par kuru viņš balso. Atsevišķu vēlēšanu zīmju izsniegšana ir aizliegta.

(3) Vēlēšanu telpās vēlēšanu iecirkņa komisijas (turpmāk — iecirkņa komisija) loceklis, iepriekš pārliecinājies, ka persona ir vēlētājs un tās pasē nav atzīmes par piedalīšanos attiecīgās Saeimas vēlēšanās, balsotāju sarakstā ieraksta vēlētāja vārdu, uzvārdu, personas kodu un izdara vēlētāja pasē atzīmi par piedalīšanos attiecīgās Saeimas vēlēšanās. Vēlētājs parakstās balsotāju sarakstā par visu attiecīgajā apgabalā pieteikto kandidātu sarakstu vēlēšanu zīmju un vēlēšanu aploksnē saņemšanu.

(4) Vēlēšanu komisiju locekļiem ir aizliegts aģitēt par vai pret kandidātiem vai kandidātu sarakstiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 26.03.1998., 30.05.2002. un 09.03.2006. likumu, kas stājas spēkā 06.04.2006.)

23. pants. (1) Vēlēšanu telpās ierīkojama atsevišķa istaba vai nodaļums, kur vēlētājs vienatnē ieliek aploksnē vienu vēlēšanu zīmi un aploksni aizlīmē.

(2) Vēlēšanu zīmē pretī kandidātu uzvārdiem vēlētājs pēc savas izvēles var izdarīt atzīmi "+", neizdarīt atzīmi vai svītrot kandidāta vārdu vai uzvārdu.

(3) Atzīmi "+" pretī kāda kandidāta uzvārdam vēlētājs izdara, ja viņš īpaši atbalsta šā kandidāta ievēlēšanu. Ja vēlētājs neatbalsta kādu no šajā vēlēšanu zīmē esošajiem kandidātiem, viņš svītrot šā kandidāta vārdu vai uzvārdu. Vēlētājs var ielikt aploksnē arī negrozītu (bez atzīmēm) vēlēšanu zīmi.

(4) Aizlīmēto vēlēšanu aploksni vēlēšanu komisijas locekļa klātbūtnē iemet aizzīmogotajā vēlēšanu kastē.

(5) Ja vēlētājs pirms vēlēšanu zīmes ielikšanas aploksnē un tās aizlīmēšanas šo zīmi vai vēlēšanu aploksni ir sabojājis, to vietā viņam tiek izsniegta jauna vēlēšanu aploksne vai jaunas visu vēlēšanu apgabalā pieteikto kandidātu sarakstu vēlēšanu zīmes. Par atkārtotu vēlēšanu aploksnē saņemšanu vēlētājs parakstās balsotāju sarakstā, un par to tiek izdarīta atzīme vēlēšanu gaitas protokolā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 26.03.1998., 30.05.2002. un 09.03.2006. likumu, kas stājas spēkā 06.04.2006.)

24. pants. (1) Ja atsevišķi vēlētāji veselības stāvokļa dēļ nevar ierasties vēlēšanu telpās, iecirkņa komisija, pamatojoties uz šo vēlētāju vai viņu pilnvarotas personas rakstveida iesniegumu, kas reģistrēts īpašā žurnālā, organizē balsošanu šo vēlētāju atrašanās vietā, nodrošinot aizklātību. Šo balsošanu ir tiesīgi uzraudzīt tam pilnvaroti novērotāji.

(2) Balsošana vēlētāju atrašanās vietā tiek organizēta arī šā panta pirmajā daļā minēto personu kopējiem, ja viņi savlaicīgi iesnieguši rakstveida iesniegumu par balsošanu savā atrašanās vietā.

(3) Citu vēlētāju balsošana ārpus vēlēšanu telpām nav pieļaujama.

(4) Iecirkņa komisija vēlēšanu dienā turpina pieņemt rakstveida iesniegumus par balsošanu vēlētāju atrašanās vietā. Pēc pulksten 12 dienā pieņemtos iesniegumus iecirkņa komisija apmierina, ja ir iespējams ierasties vēlētāju atrašanās vietā līdz pulksten 8 vakarā.

(5) Vēlētāji, kuri saskaņā ar šā panta pirmo un otro daļu balso savā atrašanās vietā, tiek ierakstīti atsevišķā balsotāju sarakstā balsošanai vēlētāja atrašanās vietā, un aizlīmētās vēlēšanu aploksnes tiek iemestas atsevišķā aizzīmogatā kastē.

(6) Ziņas par balsošanai vēlētāju atrašanās vietā izsniegtajām un pāri palikušajām, tai skaitā sabojātajām, vēlēšanu aploksnēm ierakstāmas vēlēšanu gaitas protokolā.

(7) *(Izslēgta ar 26.02.2009. likumu.)*

(30.05.2002. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 09.03.2006. un 26.02.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2009.)

25. pants. Ja vēlētājs fizisku trūkumu dēļ pats nespēj balsot vai parakstīties balsotāju sarakstā, vēlētāja klātbūtnē pēc viņa norādījumiem atzīmes vēlēšanu zīmē izdara vai balsotāju sarakstā parakstās vēlētāja ģimenes loceklis vai kāda cita persona, kurai vēlētājs uzticas. Par to balsotāju sarakstā tiek izdarīta attiecīga atzīme. Šāda persona nevar būt attiecīgās vēlēšanu komisijas loceklis.

(26.03.1998. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 09.03.2006. likumu, kas stājas spēkā 06.04.2006.)

26. pants. (1) Vēlēšanu dienā darba devēja pienākums ir atbrīvot darbinieku no darba pienākumu veikšanas uz laiku, kas nepieciešams balsošanai.

(2) Karavīri vēlēšanu dienā atbrīvojami no dienesta pienākumiem uz laiku, kas nepieciešams balsošanai.

(09.03.2006. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 06.04.2006.)

27. pants. (1) Vēlēšanu dienā pēc pulksten 8 vakarā vēlēšanu zīmes var nodot tikai tie vēlētāji, kuri bija ieradušies vēlēšanu telpās pirms pulksten 8 vakarā. Pēc tam vēlēšanu telpas slēdz.

(2) *(Izslēgta ar 26.03.1998. likumu.)*

(3) *(Izslēgta ar 26.03.1998. likumu.)*

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 26.03.1998., 06.04.2006. un 31.03.2010. likumu, kas stājas spēkā 04.05.2010.)

28. pants. (1) Sākot ar vēlēšanu iecirkņa atvēršanu, vēlēšanu iecirkņa komisijas sekretārs vai — viņa prombūtnes laikā — cits vēlēšanu komisijas priekšsēdētāja pilnvarots komisijas loceklis raksta vēlēšanu gaitas protokolu Centrālās vēlēšanu komisijas noteiktajā kārtībā.

(2) Sūdzības par vēlēšanu norisi vēlētāji nekavējoties iesniedz vēlēšanu iecirkņa komisijas priekšsēdētājam, un tās tiek reģistrētas vēlēšanu gaitas protokolā. Jebkura sūdzība par vēlēšanu norisi jāizskata un jānodod atbilde sūdzības iesniedzējam, bet tās saturs jāieraksta vēlēšanu gaitas protokolā.

(30.05.2002. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 09.03.2006. likumu, kas stājas spēkā 06.04.2006.)

IV nodaļa

Balsu skaitīšana un vēlēšanu rezultātu aprēķināšana

29. pants. (1) Iepriekšējā balsu skaitīšana sākas tūlīt pēc vēlēšanu iecirkņa slēgšanas. Skaitīšanu izdara iecirkņa komisijas atklātā sēdē.

(2) Netraucējot komisijas darbu, sēdē vienlaikus var būt klāt ne vairāk kā divi pilnvaroti novērotāji no katras politiskās partijas vai politisko partiju apvienības, kas attiecīgajā vēlēšanu apgabalā ir

iesniegušas kandidātu sarakstu, kā arī Centrālās vēlēšanu komisijas, attiecīgās republikas pilsētas vai novada vēlēšanu komisijas locekļi un šo komisiju pilnvarotas personas, plašsaziņas līdzekļu pārstāvji.

(30.05.2002. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 09.03.2006. un 26.02.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2009. Otrās daļas jaunā redakcija stājas spēkā 01.07.2009. Sk. Pārejas noteikumu.)

30. pants. Tūlīt pēc vēlēšanu iecirkņa slēgšanas vēlēšanu iecirkņa komisija aizzīmogo vēlēšanu kastes, slēdz balsotāju sarakstus un sagatavo telpu balsu skaitīšanai. Balsošanā neizmantotie vēlēšanu materiāli Centrālās vēlēšanu komisijas noteiktajā kārtībā iesaiņojami vai novietojami tā, lai tie netraucētu balsu skaitīšanu.

(30.05.2002. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 27.06.2002.)

31. pants. (1) Par balsu skaitīšanu vēlēšanu iecirkņa komisija raksta balsu skaitīšanas protokolu divos eksemplāros. Balsu skaitīšanas protokols sastāv no divām daļām:

1) iepriekšējā balsu skaitīšana (turpmāk — balsu skaitīšanas protokola pirmā daļa);

2) balsu skaitīšanas galīgie rezultāti (turpmāk — balsu skaitīšanas protokola otrā daļa).

(2) Pirms vēlēšanu kastes tiek atvērtas, vēlēšanu iecirkņa komisija balsu skaitīšanas protokola pirmajā daļā ieraksta ziņas par saņemtajām, izlietotajām un pāri palikušajām vēlēšanu aploksnēm, balsotāju skaitu iecirknī un vēlētāju atrašanās vietās. Balsošanā neizmantotās apzīmogatās vēlēšanu aploksnēs dzēš.

(3) Pēc šā panta otrajā daļā minēto ziņu ierakstīšanas balsu skaitīšanas protokola pirmajā daļā un balsu skaitīšanā neizmantojamo materiālu un vēlēšanu aplokšņu iesaiņošanas atver vēlēšanu kastes. Vēlēšanu kastes atver pa vienai un saskaita vēlēšanu aploksnēs.

(4) No katras vēlēšanu kastes izņemtās vēlēšanu aploksnēs, tās neatverot, sašķirojamas derīgajās un nederīgajās vēlēšanu aploksnēs.

(5) Par nederīgām uzskatāmas saplēstas vēlēšanu aploksnēs, vēlēšanu aploksnēs, kuras nav apzīmogotas ar attiecīgās vēlēšanu iecirkņa komisijas zīmogu, kā arī vēlēšanu aploksnēs, uz kurām nav norādīts attiecīgo vēlēšanu nosaukums un ievēlējamās Saeimas kārtas numurs.

(6) Nederīgās vēlēšanu aploksnēs saskaita un neatvērtas iesaiņo, norādot, ka sainī atrodas nederīgās vēlēšanu aploksnēs, un to skaitu. Nederīgo vēlēšanu aplokšņu kopskaits ierakstāms vēlēšanu gaitas protokolā.

(7) No katras vēlēšanu kastes izņemto derīgo vēlēšanu aplokšņu skaitam jābūt vienādam ar attiecīgajā balsotāju sarakstā ierakstīto vēlētāju skaitu vai mazākam par to.

(8) Ja vēlēšanu kastē ir vēlēšanu zīmes, kas neatrodas vēlēšanu aploksnēs, tās ir dzēšamas un iesaiņojamas Centrālās vēlēšanu komisijas noteiktajā kārtībā.

(30.05.2002. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 09.03.2006. likumu, kas stājas spēkā 06.04.2006.)

32. pants. (1) Pēc derīgo vēlēšanu aplokšņu saskaitīšanas tās atver un vienlaikus konstatē to saturu:

1) aploksnē ir viena attiecīgā apgabala vēlēšanu zīme;

2) aploksnē ir vairāk par vienu vēlēšanu zīmi;

3) aploksnē ir cita apgabala vēlēšanu zīme;

4) aploksnē ir saplēsta vēlēšanu zīme;

5) aploksnē nav vēlēšanu zīmes.

(2) Aploksnēs, kurās atradās pa vienai attiecīgā apgabala vēlēšanu zīmei, pēc zīmju izņemšanas nav jā saglabā. Vēlēšanu zīmes no šīm aploksnēm novieto vienkopus skaitīšanai.

(3) Tukšās vēlēšanu aploksnēs, kā arī vēlēšanu aploksnēs, kurās atradās vairāk par vienu vēlēšanu zīmi vai saplēsta vēlēšanu zīme, vai cita apgabala vēlēšanu zīme, kopā ar to saturu novietojamas atsevišķi.

(30.05.2002. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 27.06.2002.)

33. pants. (1) Pēc tam, kad atvērtas visas derīgās vēlēšanu aploksnēs, iecirkņa komisija lemj par to vēlēšanu zīmju derīgumu, kuras atradās vēlēšanu aploksnēs ar vairākām vēlēšanu zīmēm, saplēstām vēlēšanu zīmēm un cita apgabala vēlēšanu zīmēm.

(2) Ja vēlēšanu aploksnē ir vairākas pilnīgi vienādas vēlēšanu zīmes, par derīgu atzīstama un skaitīšanai pie derīgajām vēlēšanu zīmēm pievienojama viena no tām, bet pārējās atzīstamas par nederīgām.

(3) Par vēlēšanu aploksnēm bez derīgām vēlēšanu zīmēm uzskatāmas aploksnēs, kurās ir saplēstas vēlēšanu zīmes, kā arī tukšās vēlēšanu aploksnēs.

(4) Ja vēlēšanu aploksnē ir vairāk par vienu vēlēšanu zīmi un turklāt vēlēšanu zīmes nav vienādas pēc satura (arī pēc izdarītajām atzīmēm), tā atzīstama par aploksnī bez derīgas vēlēšanu zīmes.

(5) Domstarpības par vēlēšanu zīmju derīgumu vēlēšanu iecirkņa komisija izšķir ar balsu vairākumu. Balsīm sadaloties vienādi, izšķirošā ir komisijas priekšsēdētāja balss.

(6) Derīgās vēlēšanu zīmes sagrupē pēc kandidātu sarakstu nosaukumiem. Pēc tam saskaita par katru kandidātu sarakstu nodotās balsis.

(7) Pēc tam, kad saskaitītas par katru kandidātu sarakstu nodotās balsis, iecirkņa komisija Centrālās vēlēšanu komisijas noteiktajā kārtībā nekavējoties paziņo par katru kandidātu sarakstu nodoto balsu skaitu.

(30.05.2002. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 27.06.2002.)

34. pants. (1) Pēc iepriekšējās balsu skaitīšanas iecirkņa komisija paraksta balsu skaitīšanas protokola pirmo daļu un pirms pārtraukuma izsludināšanas vienā sainī iesaiņo:

1) visas nodotās derīgās vēlēšanu zīmes, kuras sagrupētas un iesaiņotas pēc kandidātu sarakstu numuriem;

2) visas vēlēšanu aploksnēs ar nederīgajām vēlēšanu zīmēm;

3) vienu balsu skaitīšanas protokola eksemplāru;

4) balsotāju sarakstus.

(2) Saini aizzīmogo ar iecirkņa komisijas zīmogu. Klātesošajiem pilnvarotajiem novērotājiem arī ir tiesības aizzīmogot saini ar saviem zīmogiem vai parakstīties uz tā, par ko jābūt atsaucei vēlēšanu gaitas protokolā.

(3) Iesaiņotie vēlēšanu materiāli atstājami divu vēlēšanu iecirkņa komisijas norīkotu personu uzraudzībā.

(30.05.2002. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 09.03.2006. likumu, kas stājas spēkā 06.04.2006.)

35. pants. (1) Atsākot darbu pēc pārtraukuma, iecirkņa komisija atklātā sēdē Centrālās vēlēšanu komisijas noteiktajā kārtībā:

1) *(izslēgts ar 09.03.2006. likumu);*

2) atkārtoti saskaita par katru sarakstu nodotās derīgās vēlēšanu zīmes;

3) katra saraksta vēlēšanu zīmes sadala divās grupās — grozītās un negrozītās vēlēšanu zīmes. Par grozītām uzskatāmas vēlēšanu zīmes, kurās vēlētājs pretī kāda kandidāta uzvārdam izdarījis atzīmi "+" vai svītrojis kandidāta vārdu vai uzvārdu. Visas pārējās vēlēšanu zīmes uzskatāmas par negrozītām;

4) attiecībā uz katru kandidātu saskaita grozītās vēlēšanu zīmes, kurās:

a) pretī viņa uzvārdam izdarīta atzīme "+",

b) viņa vārds vai uzvārds svītrots.

(2) Balsu skaitīšanas galīgos rezultātus iecirkņa komisija atzīmē balsu skaitīšanas protokola otrajā daļā.

(3) Pēc balsu skaitīšanas rezultātu apstiprināšanas iecirkņa komisija tos paziņo klātesošajiem pilnvarotajiem novērotājiem un plašsaziņas līdzekļu pārstāvjiem.

(30.05.2002. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 09.03.2006. likumu, kas stājas spēkā 06.04.2006.)

35.¹ pants. (1) Saraksta iesniedzējiem ir tiesības iepazīties ar balsu skaitīšanas protokolu un triju darbdienu laikā pēc tam, kad pieņemts lēmums par protokola rezultātu apstiprināšanu, apstrīdēt to Centrālajā vēlēšanu komisijā. Centrālā vēlēšanu komisija iesniegumu izskata un lēmumu pieņem triju dienu laikā.

(2) Centrālās vēlēšanu komisijas lēmumu par apstrīdēto iecirkņa komisijas balsu skaitīšanas protokolu triju darbdienu laikā no tā pieņemšanas dienas var pārsūdzēt tiesā.

(09.03.2006. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 06.04.2006.)

36. pants. Pēc balsu saskaitīšanas un balsu skaitīšanas protokola pabeigšanas visas nodotās derīgās un nederīgās vēlēšanu zīmes kopā ar vēlēšanu aploksnēm, neizlietotās apzīmogatās un nederīgās vēlēšanu aploksnis un viens iecirkņa komisijas balsu skaitīšanas protokola eksemplārs iesaiņojams un aizzīmogojams. Klātesošajiem pilnvarotajiem novērotājiem arī ir tiesības aizzīmogot šo saini ar saviem zīmogiem vai parakstīties uz tā, par ko jābūt atsaucei vēlēšanu gaitas protokolā. Atsevišķi iesaiņojamas neizmantotās neapzīmogatās vēlēšanu aploksnis. Pēc tam Centrālās vēlēšanu komisijas noteiktajā kārtībā iecirkņa komisija nosūta vēlēšanu materiālus Centrālajai vēlēšanu komisijai.

(30.05.2002. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 09.03.2006. un 26.02.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2009. Ceturtā teikuma jaunā redakcija stājas spēkā 01.07.2009. Sk. Pārejas noteikumu.)

37. pants. *(Izslēgts ar 26.02.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2009. Grozījums par panta izslēgšanu stājas spēkā 01.07.2009. Skat. Pārejas noteikumu.)*

38. pants. (1) Vēlēšanu apgabalos ievēlētos deputātus nosaka Centrālā vēlēšanu komisija. Deputātu vietu sadalē nepiedalās tie viena nosaukuma kandidātu saraksti, kuri kopā pa visu Latviju saņēmuši mazāk par pieciem procentiem no nodoto balsu kopskaita, neatkarīgi no tā, vai šā nosaukuma kandidātu saraksti bija izvirzīti vienā vai vairākos vēlēšanu apgabalos. Par nodoto balsu kopskaitu (vēlēšanās piedalījušos vēlētāju kopskaitu) uzskatāms derīgo vēlēšanu aplokšņu kopskaits.

(2) Lai sadalītu Saeimas deputātu vietas starp pārējiem vēlēšanu apgabalā pieteiktajiem kandidātu

sarakstiem, piemēro šādu kārtību:

- 1) nosaka vēlēšanu apgabalā par katru kandidātu sarakstu nodoto derīgo vēlēšanu zīmju skaitu;
- 2) par katru kandidātu sarakstu nodoto vēlēšanu zīmju skaitu daļa secīgi ar 1, 3, 5, 7 un tā tālāk, līdz dalījumu skaits ir vienāds ar kandidātu sarakstā pieteikto kandidātu skaitu;
- 3) visus iegūtos dalījumus par visiem viena vēlēšanu apgabala kandidātu sarakstiem sanumurē kopējā dilstošā secībā;
- 4) deputātu vietas vēlēšanu apgabalā secīgi saņem tie kandidātu saraksti, kuriem atbilst lielākie dalījumi. Ja dalījums, kura kārtas numurs ir vienāds ar vēlēšanu apgabalā ievēlējamo deputātu skaitu, ir vienāds ar vienu vai vairākiem nākamajiem dalījumiem, deputāta vietu saņem kandidātu saraksts, kas ieguvis visā Latvijā vairāk balsu. Ja šie kandidātu saraksti ir reģistrēti tikai vienā vēlēšanu apgabalā, deputāta vietu saņem kandidātu saraksts, kurš reģistrēts pirmais.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 26.03.1998. un 27.05.1998. likumu, kas stājas spēkā 12.06.1998.)

39. pants. Katrā kandidātu sarakstā pieteiktie kandidāti sarindojami pēc saņemto balsu skaita. Par kandidātu nodoto balsu skaits ir vienāds ar balsu skaitu, kas nodots par kandidātu sarakstu, kurā minēts šis kandidāts, mīnus to vēlēšanu zīmju skaits, kurās šā kandidāta vārds vai uzvārds ir svītrots, plus to vēlēšanu zīmju skaits, kurās vēlētāji pretī šā kandidāta uzvārdam ir izdarījuši atzīmi "+". Ja par diviem vai vairākiem viena kandidātu saraksta kandidātiem nodots vienāds balsu skaits, viņi savstarpēji sarindojami kandidātu saraksta iesniedzēju paredzētajā secībā. Ievēlēti ir tie kandidāti, kuri saņēmuši lielāko balsu skaitu, bet atlikušie ieskaitāmi kandidātos tādā secībā, kādā viņi sarindojas atbilstoši balsu skaitam, kas nodots par viņiem.

40. pants. *(Izslēgts ar 31.03.2010. likumu, kas stājas spēkā 04.05.2010.)*

41. pants. Ja ievēlētais Saeimas deputāts miris, atteicies vai citu iemeslu dēļ zaudējis vai nolīcis savu mandātu, viņa vietā stājas nākamais kandidāts no tā paša kandidātu saraksta, no kura bija ievēlēts iepriekšējais deputāts.

42. pants. Ja šā likuma 41. pantā paredzēto iemeslu dēļ kādam kandidātu sarakstam pietrūkst kandidātu, šā likuma 38. panta kārtībā nosakāms, no kura kandidātu saraksta ņemams nākamais deputāts.

V nodaļa

To Latvijas pilsoņu piedalīšanās Saeimas vēlēšanās, kuri vēlēšanu laikā uzturas ārvalstīs vai kuriem kā drošības līdzeklis piemērots apcietinājums, vai kuri izcieš ar brīvības atņemšanu saistītu sodu

(Nodaļas nosaukums 26.02.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.04.2009.)

43. pants. (1) Vēlēšanu iecirkņus ārvalstīs pēc Ārlietu ministrijas priekšlikuma Centrālā vēlēšanu komisija izveido Latvijas Republikas diplomātiskajās vai konsulārajās pārstāvniecībās.

(2) Saskaņojot ar Ārlietu ministriju, Centrālā vēlēšanu komisija var izveidot vēlēšanu iecirkņus arī citās šim nolūkam piemērotās telpās.

(3) Vēlētāji, kas vēlēšanu laikā uzturas ārvalstīs, balso, personiski ierodoties kādā no izveidotajiem vēlēšanu iecirkņiem vēlēšanu dienā vai arī pa pastu šajā likumā noteiktajā kārtībā.

(4) Centrālā vēlēšanu komisija var izveidot vēlēšanu komisijas un vēlēšanu iecirkņus uz kuģiem ar Latvijas karogu, kas pierakstīti Latvijas Republikā.

(5) Balsošanu ārvalstīs un uz kuģiem organizē, ja ir iespējams nodrošināt šā likuma nosacījumu

ievērošanu.

(09.03.2006. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 06.04.2006.)

44. pants. (1) Vēlētāji, kas balso ārvalstīs vai uz kuģiem izveidotajos vēlēšanu iecirkņos, saņem Rīgas vēlēšanu apgabalā pieteikto kandidātu sarakstu vēlēšanu zīmes, un viņu balsis pieskaita Rīgas vēlēšanu apgabalā nodotajām balsīm.

(2) Balsošana ārvalstīs izveidotajos vēlēšanu iecirkņos notiek šā likuma III nodaļā (izņemot 24.pantu) noteiktajā kārtībā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 27.05.1998. un 30.05.2002. likumu, kas stājas spēkā 27.06.2002.)

45. pants. (1) Vēlētājs, kas vēlas balsot pa pastu, attiecīgajā Latvijas Republikas diplomātiskajā vai konsulārajā pārstāvniecībā iesniedz iesniegumu par balsošanu pa pastu un vienlaikus uzrāda Latvijas pilsoņa pasi. Iesniegumā vēlētājs norāda savu vārdu, uzvārdu, personas kodu un adresi ārvalstī, uz kuru nosūtāmi vēlēšanu materiāli. Vēlētājs var pieteikties balsošanai pa pastu piecus mēnešus pirms vēlēšanu dienas, bet ne vēlāk kā trīs nedēļas pirms vēlēšanu dienas.

(2) Saņēmis šādu iesniegumu, diplomātiskās vai konsulārās iestādes darbinieks:

1) pēc uzrādītās pases pārbauda, vai iesniedzējs ir Latvijas pilsonis, kurš sasniedzis 18 gadu vecumu, un pārliecinās, ka pasē nav atzīmes par dalību attiecīgās Saeimas vēlēšanās;

2) reģistrē vēlētāju sarakstā balsošanai pa pastu;

3) izdara vēlētāja pasē atzīmi par attiecīgās Saeimas vēlēšanām.

(3) Ja iesniegums par balsošanu pa pastu iesniegts, neievērojot šā panta pirmajā daļā noteikto termiņu un kārtību, vai iesniedzējs nav vēlētājs, vai arī iesniedzēja pasē jau ir atzīme par attiecīgās Saeimas vēlēšanām, diplomātiskās vai konsulārās iestādes darbinieks ar motivētu lēmumu atsaka nosūtīt vēlēšanu dokumentus. Lēmuma par atteikumu nosūtīt vēlēšanu dokumentus pārsūdzēšana neaptur tā darbību.

(4) Balsošanai pa pastu reģistrēts vēlētājs var mainīt vēlēšanu materiālu saņemšanas adresi ne vēlāk kā trīs nedēļas pirms vēlēšanu dienas, iesniedzot par to iesniegumu attiecīgajai diplomātiskajai vai konsulārajai iestādei.

(5) Kad vēlēšanu iecirkņa komisija uzsāk darbu, diplomātiskās vai konsulārās iestādes darbinieks tai nodod vēlētāju reģistrācijas dokumentus.

(6) Iecirkņa komisija ne vēlāk kā 15 dienas pirms vēlēšanu dienas nosūta vēlētājam uz iesniegumā norādīto adresi visu Rīgas vēlēšanu apgabalā pieteikto kandidātu sarakstu vēlēšanu zīmes, ar attiecīgās iecirkņa komisijas zīmogu apzīmogotu vēlēšanu aploksni un reģistrācijas lapu ar informāciju par kārtību, kādā izdarāma balsošana, norādot arī kārtas numuru, ar kādu vēlētājs reģistrēts sarakstā balsošanai pa pastu.

(09.03.2006. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 31.03.2010. likumu, kas stājas spēkā 04.05.2010.)

45.¹ pants. (1) Vēlētāji, kuriem kā drošības līdzeklis piemērots apcietinājums vai kuri izcieš ar brīvības atņemšanu saistītu sodu, vēlēšanās var piedalīties ieslodzījuma vietā.

(2) Vēlētājs, kurš vēlas balsot ieslodzījuma vietā, ieslodzījuma vietas administrācijai iesniedz iesniegumu, kurā norāda savu vārdu, uzvārdu un personas kodu. Balsošanai var pieteikties ne vēlāk kā otrajā dienā pirms vēlēšanu dienas.

(3) Ieslodzījuma vietas administrācija pārbauda, vai persona, kura vēlas balsot ieslodzījuma vietā, ir Latvijas pilsonis, kas vēlēšanu dienā būs sasniedzis 18 gadu vecumu, un reģistrē iesniegumu sarakstā

par balsošanu ieslodzījuma vietā.

(4) Dienā pirms vēlēšanu dienas ieslodzījuma vietas administrācija šā panta trešajā daļā minēto sarakstu nogādā attiecīgajai vēlēšanu iecirkņa komisijai.

(5) Vēlēšanu dienā pēc iecirkņa atvēršanas un vēlēšanu kastu aizzīmogošanas iecirkņa komisija izsniedz ieslodzījuma vietas administrācijai balsotāju sarakstu veidlapas, visu attiecīgajā vēlēšanu apgabalā pieteikto kandidātu sarakstu vēlēšanu zīmes, ar attiecīgās iecirkņa komisijas zīmogu apzīmogotas vēlēšanu aploksnes un aizzīmogotu vēlēšanu kasti.

(26.02.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.04.2009.)

45.² pants. (1) Ieslodzījuma vietā administrācija balsotāju sarakstā ieraksta vēlētāja vārdu, uzvārdu, personas kodu. Vēlētājs parakstās balsotāju sarakstā par visu attiecīgajā vēlēšanu apgabalā pieteikto kandidātu sarakstu vēlēšanu zīmju un vēlēšanu aploksnes saņemšanu.

(2) Vēlētājs izraugās vēlēšanu zīmi, kas atbilst tam kandidātu sarakstam, par kuru viņš balso, ja vēlas, izdara tajā šā likuma 23.pantā minētās atzīmes, ieliek vēlēšanu zīmi vēlēšanu aploksnē un aploksni aizlīmē. Aizlīmēto vēlēšanu aploksni vēlētājs iemet vēlēšanu kastē.

(3) Ieslodzījuma vietas administrācijai ir aizliegts aģitēt par vai pret kandidātiem vai kandidātu sarakstiem.

(4) Kad balsošana beigusies, ieslodzījuma vietas administrācija balsotāju sarakstus, pāri palikušās vēlēšanu aploksnes un vēlēšanu kasti nekavējoties nogādā attiecīgajā vēlēšanu iecirknī.

(26.02.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.04.2009.)

46. pants. (1) Vēlētājs, kurš saņēmis dokumentus balsošanai pa pastu, izraugās vēlēšanu zīmi, kas atbilst tam kandidātu sarakstam, par kuru viņš balso; ja vēlas, izdara tajā šā likuma 23.pantā minētās atzīmes, ieliek vēlēšanu zīmi vēlēšanu aploksnē un aploksni aizlīmē.

(2) Aizlīmēto vēlēšanu aploksni vēlētājs ievieto pasta aploksnē kopā ar reģistrācijas lapu, kurā norādīts vēlētāja vārds, uzvārds un personas kods, un nekavējoties nosūta tai iecirkņa komisijai, kas viņam piesūtījusi vēlēšanu dokumentus balsošanai pa pastu. Uz pasta aploksnes atzīmējams, ka tajā ir vēlēšanu aploksne, un norādāms attiecīgā vēlētāja kārtas numurs sarakstā balsošanai pa pastu.

(30.05.2002. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 27.06.2002.)

47. pants. (1) Iecirkņa komisija balsu skaitīšanu veic šā likuma IV nodaļā noteiktajā kārtībā.

(2) Iecirkņa komisija atver tikai tās pasta aploksnes, kuras tā saņēmusi līdz balsu skaitīšanas uzsākšanai attiecīgajā iecirknī. Derīgās vēlēšanu aploksnes tiek uzglabātas neatvērtas līdz balsošanas kastu atvēršanai.

(3) Pēc tam, kad ir atvērta balsošanai iecirknī izmantotā balsošanas kaste un konstatēts tajā atrasto derīgo vēlēšanu aplokšņu skaits, pirms šo aplokšņu atvēršanas tām pievienojamas pa pastu saņemtās derīgās vēlēšanu aploksnes.

(09.03.2006. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 06.04.2006.)

48. pants. (1) Ja iecirkņa komisija līdz balsu skaitīšanas uzsākšanai attiecīgajā iecirknī saņem pasta aploksni, uz kuras ir atzīme, ka šajā aploksnē ir vēlēšanu aploksne, tā:

1) pārbauda, vai attiecīgais vēlētājs ir ierakstīts sarakstā balsošanai pa pastu un vai sarakstā nav izdarīta atzīme, ka šis vēlētājs ir atsūtījis vēlēšanu aploksni;

2) pārbauda, vai vēlēšanu aploksne apzīmogota ar attiecīgās iecirkņa komisijas zīmogu;

3) izdara atzīmi sarakstā balsošanai pa pastu.

(2) Par nederīgām uzskatāmas vēlēšanu aploksnes, kuras:

1) nav apzīmogotas ar attiecīgās iecirkņa komisijas zīmogu;

2) atsūtījuši vēlētāji, kas nav ierakstīti sarakstā balsošanai pa pastu;

3) atsūtījuši vēlētāji, par kuriem sarakstā balsošanai pa pastu jau ir izdarīta atzīme, ka šis vēlētājs atsūtījis vēlēšanu aploksni.

(3) Nederīgās vēlēšanu aploksnes neatver un nemet vēlēšanu kastē, tās numurē un par katru protokolā ieraksta, kāpēc aploksne uzskatīta par nederīgu. Nederīgās vēlēšanu aploksnes kopā ar iesniegumiem un pasta aploksnēm tiek uzglabātas Centrālās vēlēšanu komisijas noteiktajā kārtībā.

(30.05.2002. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 27.06.2002.)

VI nodaļa **Nobeiguma noteikumi**

49. pants. Pilnīgie vēlēšanu rezultāti, arī rezultāti par katra kandidātu saraksta katra kandidāta saņemto balsu skaitu katrā vēlēšanu iecirknī, sešu mēnešu laikā apkopojami un publicējami atsevišķā izdevumā, kas ir brīvi pieejams valsts bibliotēkās.

50. pants. Desmit dienas pēc jaunievēlētās Saeimas sanāksšanas vēlēšanu zīmes iznīcināmas, bet pēc vēlēšanu rezultātu publicēšanas šā likuma 49.pantā noteiktajā kārtībā visi vēlēšanu komisiju protokoli nododami Valsts arhīvam.

(26.03.1998. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 21.04.1998.)

51. pants. (1) Kandidātu sarakstu iesniedzējiem ir tiesības Centrālās vēlēšanu komisijas lēmumu par vēlēšanu rezultātu apstiprināšanu triju darbdienu laikā pēc tā pieņemšanas pārsūdzēt tiesā.

(2) Pieteikuma iesniegšana tiesā neaptur šā panta pirmajā daļā minētā lēmuma darbību.

(09.03.2006. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 06.04.2006.)

52. pants. Personas, kuras ar vardarbību, viltu, draudiem, uzpirkšanu vai citā prettiesiskā veidā kavē pilsoņus piedalīties vēlēšanās vai veikt aģitāciju vai arī sniegušas par sevi apzināti nepatiesas ziņas šā likuma 11. pantā minētajos dokumentos, vai citādi viltojušas vēlēšanu dokumentus, vai apzināti nepareizi skaitījušas balsis, vai nav ievērojušas balsošanas noslēpumu, vai citādi pārkāpušas šo likumu, saucamas pie likumā paredzētās atbildības.

52.¹ pants. (1) Centrālā vēlēšanu komisija piecu dienu laikā pēc tam, kad ir saņēmusi notiesājošu spriedumu krimināllietā par vēlēšanu tiesību pārkāpumiem, izvērtē, vai tiem ir bijusi ietekme uz mandātu sadalījumu attiecīgajās vēlēšanās, un pieņem vienu no šādiem lēmumiem:

1) nepārdalīt mandātus starp attiecīgajās vēlēšanās reģistrētajiem kandidātiem;

2) pārdalīt mandātus starp attiecīgajās vēlēšanās reģistrētajiem kandidātiem.

(2) Šā panta pirmajā daļā minētos Centrālās vēlēšanu komisijas lēmumus 10 dienu laikā pēc to pieņemšanas var pārsūdzēt tiesā.

(3) Pēc tam, kad šā panta pirmajā daļā minētais lēmums kļuvis neapstrīdams, Centrālā vēlēšanu komisija to nosūta Saeimas Mandātu un iesniegumu komisijai.

(09.03.2006. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 06.04.2006.)

52.² pants. (1) Saeimas Mandātu un iesniegumu komisija pēc tam, kad ir saņēmusi Centrālās vēlēšanu komisijas lēmumu par mandātu pārdali, par to paziņo nākamajā Saeimas sēdē.

(2) Ja Saeima atbalsta Centrālās vēlēšanu komisijas lēmumu, ar tā paziņošanas brīdi izbeidzas Centrālās vēlēšanu komisijas lēmumā norādītās personas deputāta pilnvaras un Prezidijs uzaicina iestāties Saeimas sastāvā lēmumā norādīto personu.

(09.03.2006. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 06.04.2006.)

53. pants. Ar vēlēšanu sagatavošanu un norisi saistītie izdevumi tiek segti no valsts budžeta.

54. pants. (1) Šā likuma 13.¹ panta pirmajā daļā minētajā gadījumā pieteikumu iesniedz Administratīvajai apgabaltiesai, bet šā likuma 35.¹ panta otrajā daļā, 51.panta pirmajā daļā un 52.¹ panta otrajā daļā minētajā gadījumā — Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamentam.

(2) Tiesa lietu izskata kā pirmās instances tiesa. Lieta tiek izskatīta triju tiesnešu sastāvā.

(3) Tiesa lietu izskata un nolēmumu pieņem:

1) šā likuma 13.¹ panta pirmajā daļā, 35.¹ panta otrajā daļā, 51.panta pirmajā daļā minētajā gadījumā — septiņu dienu laikā pēc pieteikuma saņemšanas;

2) šā likuma 52.¹ panta otrajā daļā minētajā gadījumā — 30 dienu laikā pēc pieteikuma saņemšanas.

(4) Pieteicējs norāda pieteikuma pamatojumu. Pierādīšanas pienākums ir administratīvā procesa dalībniekiem.

(5) Ja likums nosaka kādas procesuālās darbības izpildes termiņu, bet, izpildot attiecīgo procesuālo darbību šajā termiņā, netiktu ievēroti šā panta trešās daļas nosacījumi, tiesnesis (tiesa) pats nosaka atbilstošu termiņu attiecīgās procesuālās darbības izpildei.

(6) Tiesas nolēmums, kā arī citi lēmumi, kas tiek pieņemti, veicot procesuālās darbības iesniegtā pieteikuma vai ierosinātās lietas izskatīšanai, nav pārsūdzami.

(09.03.2006. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 06.04.2006.)

Pārejas noteikums

(26.02.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.04.2009.)

Šā likuma 5.panta 8.punkta jaunā redakcija, 6.panta trešās daļas jaunā redakcija, 11.panta 4.punkta “d” un “e” apakšpunkta jaunā redakcija, 13.panta trešās daļas 9.punkta jaunā redakcija, 16.panta otrās daļas jaunā redakcija, 18.panta otrās daļas jaunā redakcija, 29.panta otrās daļas jaunā redakcija, grozījumi 36.pantā un 37.panta izslēgšana stājas spēkā 2009.gada 1.jūlijā.

Likums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā izsludināšanas.

Likums Saeimā pieņemts 1995.gada 25.maijā.

Valsts prezidents G.Ulmanis

Rīgā 1995. gada 6. jūnijā